

Les Deveses

Sant Julià de Cerdanyola

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Les Deveses, Sant Julià de Cerdanyola

Coordenades:

Latitud: 42.22637
Longitud: 1.89199
UTM Est (X): 408563
UTM Nord (Y): 4675505

Classificació

Número de fitxa 08903 - 247
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: En general els marges estan en bon estat
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía. OPC
Data de registre de la fitxa: dj., 11/06/2020 - 02:00

Descripció

Les Deveses són una zona que ocupa el vessant sud de la muntanya entre el Forcat i el nucli urbà. Ocupen aproximadament 40 h^a entre les cotes 950 i 1250m. El terreny en pendent present al voltant del municipi no permetia el cultiu, fet que va provocar la construcció de feixes amb murs de pedra seca per guanyar zones planes on cultivar, un fet molt singular a Cerdanyola que predomina en el paisatge. Així es van crear

bancals terrassats que trobem a quasi tot arreu, però sobre tot a la zona de les Deveses i el Puig. És freqüent la presència de barraques als marges que s'utilitzaven per guardar les eines o alguns animals que ajudaven en el treball, així com escales de marge. La zona de les Deveses és un lloc arrecerat i ben assolellat, una zona molt bona pel cultiu però molt difícil de treballar ja que requeria fer la feina de forma manual i amb animals. El principal cultiu que es va fer va ser la vinya. Moltes d'aquestes feixes es van deixar de cultivar abans de la Guerra Civil, retornant algun cultiu després, però, tot i que es conserven els marges i barraques, les alzines estan ocupant algunes feixes. Hi trobem diferents espècies vegetals heliòfiles, com esbarzers, roser boscà, aranyoner i arc blanc, però també plantes aromàtiques com l'espígol, farigola o sàlvia. Les parets de pedra seca arriben fins al torrent, on també es conreava, així com hi ha presència de diferents arcs que permetien el pas de l'aigua del torrent i altres torrenteres a diferents punts.

Història

A Cerdanyola hi havia hagut vinya. Un dels primers documents que esmenten Cerdanyola és l'acta de consagració de la catedral de La Seu d'Urgell del 839; i més tard, en la dotació del monestir de Sant Llorenç prop Bagà, el 983, es diu que es donaren 10 masos de Cerdanyola, terres i vinyes. L'any 1106 el bisbe Ot d'Urgell va consagrar l'església, establint la pau de Déu a la sagrera del lloc, a l'acta s'esmenten les obligacions de la parròquia amb el Bisbat d'Urgell, entre elles havia de lliurar anualment divuit canades de vi. Per tant, sabem que entre els segles X i XII hi havia vinyes en aquesta zona, i devien ocupar una part important del territori amb producció de vi. Segurament la vinya es va mantenir amb major o menor mesura fins a inicis del segle XV degut a la crisi del feudalisme i les transformacions agràries (Arbués, 1999). La quantitat de barraques de vinya i feixes en aquest territori és el signe visible d'aquesta explotació del terme, que gaudeix d'un clima i d'una ubicació geogràfica que era adient. De fet, l'any 2015 es va crear una empresa que ha tornat a plantar vinya, Bauma de les Deveses, un projecte que aposta per la recuperació del cultiu i del paisatge.

Bibliografia

Arbués, Clara; Oliver, Jaume (1999) Vinyes que ja no hi són. Per una arqueologia agrària del domini feudal del treball pagès al Pirineu. Congrés Internacional Gerbert d'Orlhac i el seu temps, Vic, 1999, p. 321-338.
Culell, Sílvia (2017) Entrevista a Imma Espel i Carles Flaquer. L'Erol, núm. 131, p. 30-31.

